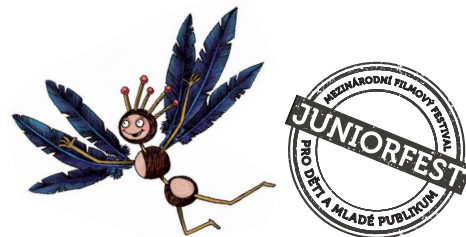

Mezinárodní filmový festival pro děti a mladé publikum

JUNIORFEST

ERIK KAMENNÉ SRDCE

Estonsko / 2022 / 106 minut / režie Ilmar Raag

Trailer filmu naleznete na: www.juniorfest.cz

PŘED PROJEKČÍ

- Už z vizuálu plakátu lze odhadnout, že se bude příběh odehrávat částečně mezi piráty, na moři, v lehce fantazijním světě.
- Žáci by si mohli vybavit například filmy jako *Piráti z Karibiku* apod.
- Už z názvu filmu lze vytušit, že hlavní postava, Erik, bude mít možná srdce trochu z kamene a pravděpodobně nebude tak citlivý jako ostatní, ale možná že se to v průběhu filmu změní...

PO PROJEKCI

Příběh filmu

Erik se přistěhuje se svými rodiči do velkého tajemného domu, kde se setká s Marií, která zde se svým otcem také žije. Měli by se však vystěhovat a přenechat dům Erikovi a jeho rodičům. Ona ale nechce dům opustit. Společně s Marií se Erik dostane na dobrodružnou cestu za její matkou, kterou se Marie rozhodla hledat. Na rybářském člunu se doplaví až na pirátskou loď, kde skutečně najdou Mariinu matku, která zde zastává pozici kapitánky. Loď je místem mezi skutečným světem a světem zemřelých. Vše je tajemné a těžko pochopitelné. Ztrácí se rozdíl mezi realitou a fikcí. Maria se snaží svou matku vrátit do skutečného světa, ale nakonec zjistí, že to již nelze dokázat. Cesta ve výsledku funguje jako proces vyrovnání se se ztrátou matky. Obě děti se v pořádku vrátí do reality, kde se Erik přimluví za to, aby ve velkém domě mohli žít všichni společně.

Postavy

- Hlavní postavou filmu byl Erik Kamenné srdce.
- Erik neměl tak docela kamenné srdce, jak by se mohlo zdát. Ve filmu prokázal velké odhodlání, odvahu, ale také se z něj stal přítel, který by pro svou kamarádku obětoval i život.
- Prolínal se zde žánr rodinného filmu a fantasy.
- Na začátku filmu byl postavy zobrazeny ve skutečném světě, po úvodu se dostaly do světa fantazie a nakonec se opět vrátily do reálného světa.
- Do světa fantazie se Erik a Marie přenesli, když na cestě na moři dopluli do husté mlhy, za níž už společně objevili pirátskou loď.
- Správné řešení přiřazovačky:

expozice	konfrontace	rozuzlení
začátek	prostředek	konec
realita	fantazie	realita

Práce s kostýmy a rekvizitami

- Scénografie je tvořena řadou jednotlivostí, ať už se jedná o kostýmy, prostředí, kulisy, ale také například práci se světlem či dalšími efekty. Výrazně stylizováno je především prostředí pirátské lodi a kostýmy pirátů, líčení, výrazné byly také kouřové efekty.
- Filmoví architekti určitě museli vytvořit pirátskou loď, včetně divadla, zrcadlové místnosti apod.
- S kostýmy se výrazně pracuje na pirátské lodi. V reálném světě jsou postavy oblečené všedně.
- Erik a Marie měly výrazné kostýmy ve scéně, kdy hráli pro piráty divadlo.
- Rekvizity jsou věci, které herci ve filmu či v divadle používají. Výrazné rekvizity jsou často důležité pro rozuzlení příběhu.
- Výraznou rekvizitou bylo například zrcátko Mariiny matky.

Metafora

- Cesta do pirátského světa by se také dala označit za **metaforu**, čímž označujeme obraz, který symbolicky zastupuje jiný, jež nelze tak snadno zachytit. Často se jedná o nějaký proces uvnitř naší mysli.
- V tomto případě se jedná o vyrovnání se se ztrátou matky.
- Samotná cesta, hledání matky, snaha o sblížení se s ní i závěrečné rozloučení symbolizuje celý proces, který se uvnitř nás děje, když se loučíme s někým blízkým. Tyto fáze smutku označujeme jako:
- **popírání** – v této fázi spolu bojuje hlava a srdce. Ještě nechceme uvěřit tomu, že se něco zásadního skutečně stalo a změnilo.
- **hněv** – je lhotejné, na koho se náš hněv a vztek zacílí a proti komu se obrátí. Hledáme viníka mimo nás samotné.
- **smlouvání** – zdánlivě se vracíme o stupeň níže. Snažíme se zaměřit pozornost na to, jak bychom docílili původního stavu.
- **deprese** – může se projevovat pocity bezmoci, únavou, nedostatkem energie, plačtivostí nebo problémy se spánkem. Tato fáze stojí mnoho sil a energie, protože v ní svádíme boj o samotné bytí.
- **smíření** – teprve zde jsme změnu schopni přijmout a smířit se s ní. Začínáme pomalu odkrývat, co nám vzala a co přinesla.
- Stejně tak by ale metafora daleké cesty mohla symbolizovat například přerod z dítěte do dospělého apod.

Fantasy

- **Pojem fantasy** byl převzat z anglosaského literárního prostředí. Za zakladatele žánru jsou považováni R. E. Howard, J. R. R. Tolkien a C. S. Lewis.

Příběhy se odehrávají ve fantazijním světě, často inspirovaném mytologií, světem pohádek a středověkých romancí, z čehož vyplývá i charakter pro fantasy typických rekvizit. Základními motivy je boj dobra se zlem a motiv cesty. Podstatnou složkou žánru fantasy je nevysvětlitelný, nadpřirozený úkaz nebo přímo projev magie.

Výskyt magie ve fantasy bývá považován za typický a také odlišující prvek, který napomáhá zařadit dílo do správného žánru, tedy do fantasy. Často se tento žánr zaměřuje například se sci-fi.

Zvláštní roli představují magické předměty, které oplývají nějakou magickou schopností, příp. ji propůjčují svému nositeli (létající koště, prsten, plášť, meč), jednak přispívají k ovládnutí magie či dočasnému převzetí role čaroděje (kniha čar a kouzel, zaklínací pergamen apod.).

Obrazové ukázky: Piráti z Karibiku, Pán prstenů.

Témata do diskuze

- Někdy je hranice mezi realitou a fantazií nepatrná. Důležité také je, že každý z nás je jinak citlivý a některé situace vnímáme odlišně než ostatní. Rozved'te na toto téma debatu.
- Slovní spojení "srdce z kamene" používáme, když někdo není příliš citlivý a empatický.
- Strach lze určitě překonat, když se jedná o záchranu někoho blízkého. Lze uvést příklady z literatury, ale také z historie či současných válečných konfliktů.
- Obětování svého života za život někoho blízkého lze najít jako téma v řadě literárních předloh. Navažte na právě probírané období literatury.
- Světy živých, mrtvých a prostor mezi nimi jsou velkým tématem v jednotlivých náboženstvích. Rozved'te debatu o tom, jak vnímají posmrtný život jednotlivá náboženství.

Praktická část

Pokud to umožňuje časová dotace a technika, má vždy smysl filmovou výchovu propojit s praktickým audiovizuálním úkolem.

Zkuste v rámci českého jazyka a slohu vytvořit svůj vlastní fantasy příběh. S vlastními postavami i zápletkou. Až jej podrobně promyslete a sepíšete, bude ideální chvíle obléknout se do kostýmů, chopit se rekvizit a vytvořit plakát ke svému vlastnímu fiktivnímu fantasy filmu, kde budete sami hlavními postavami. Nebojte se výtvarné i herecké stylizace. Můžete výrazně stylizovat a detailně promyslet už samotnou fotografii, nebo můžete kombinovat reálné fotografie na zeleném pozadí s doplněným fantazijním pozadím a efekty. Záleží na vaší pokročilosti práce s digitálními technologiemi. Kreativě se meze nekladou.

Mezioborové inspirace pro pedagogy

Práci s filmem je možné realizovat v rámci různých vzdělávacích oblastí, oborů či témat, například:

- **Estonsko** – historie státu, příroda, jazyk, lidé
- **Biologie** – Kdo je oceanolog? Co je náplní jeho práce?
- **Zeměpis** – Kde leží Estonsko a kde leží Afrika? Dostali by se Erik a Marie do Afriky brzy?
- **Meteorologie** – Jak vzniká bouře?
- **Český jazyk a sloh** – Zkuste napsat esej na téma loučení se s někým blízkým.
- **Výtvarná výchova** – Namaluje vlastní svět mezi životem a smrtí. Jak by to tam vypadalo podle vás?
- **Hudební výchova** – Zkuste objevit hudbu, která vás dokáže přenést do světa fantazie.
- **Dramatická výchova** – Zahrajte si kouzelnickou divadelní scénku jako Maria a Erik na lodi.